

OKTOOBER Aasta 2015

Oktoober on käes. Jälle kuulen Trio seinakalendri omaniku suust hüüatust, et aastalõpp juba paistab. See oleks nagu „eile“ olnud, kui ta kalendrilehte keerates samamoodi imestunult hüüatas. Aasta on kiirelt läinud.

Mis siin aastast rääkida – kümme aastat on pea märkamatu möödunud. Alles see oli, kui neli omavalitsust ühinemisplaane pidasid – nüüd peetakse juba valla 10. sünnipäeva pidu. Teiste ettevõtmiste seas toimub aastapäeva tähistamiseks ka konverents „Omavalitsus muutub maailmas“.

Peame tõdema, et maailm on palju muutunud – ka ainult viimase aastaga. Nii kiirete muutustega on raske kohaneda – veel raskem on neid mõista. Mis on juhtunud? Miks? Mis edasi saab? „Vorsti kaks otsa“ tunduvad üksteisest väga kaugel olevat – „hoopis teine asi“. Kodust pagenuna võõrast riigist abi loota tundub midagi hoopis muud kui oma õuel abi paluvad pagejad. Ja paljudel juhtudel ongi asjad erinevalt poolt vaadatuna hoopis teistsugused: riigireetur on kellegi jaoks tippluuraja ja okupeerimine hoopis vabastamine.

Rasketimõistetava mõtestamine on üks teadlaste pärusmaid. Euroopa Ülikooli ökoloogia osakonna armeenia juurtega juhataja Ruben Mnatsakanian ütles ühes hiljutises teleintervjuus, et demograafia määrab kõik. See on nagu ühendatud anumad: eelmise aastatuhande teises pooles kujunesid välja Euroopa koloniaalimpeeriumid, Euroopast mindi Ameerikasse, Indiasse, Aafrikasse, Austraaliasse ... Mõnda ja jääd. Väga paljud kristlikud kirikud seisavad mingi teise templi varemetel. „Et ühiskonda stabiilsena hoida, on vaja, et naise kohta sünniks keskmiselt 2.1 last“. Eestis on see number umbes 1,5 ja mõnedes Euroopa riikides vaid 1,2. Ruben Mnatsakanian poolt väljaõeldu ei pruugi meeldida, aga mõtlema peaks see ikkagi panema.

Ilusat valla sünnipäevanädalat ja õnne – seda on alati vaja!

Leili Kuusk
leili@suure-jaani.ee

Suure-Jaani vald 10

20. oktoobril kell 15 esitletakse Suure-Jaani kooli konverentsiruumis raamatut „Meie Suure-Jaani vald“. Raamatus on 128 lehekülge, 412 fotot. Koostajad Leili Kuusk ja Helle Saluveer. Huvilistel on raamatut 15 euro (sularaha) eest võimalik osta pärast esitlust, järgmisel päeval pool tundi enne sünnipäevakontserti „Elu“ või hiljem Suure-Jaani raamatukogust ja vallavalitsusest.

20. oktoobril kell 17 tutvustatakse Suure-Jaani koolis Suure-Jaani tervise- ja külastuskeskuse arhitektuurivõistluse tulemusi. Kõik huvilised on oodatud.

21. oktoobril kell 16 Suure-Jaani kooli aulas Suure-Jaani valla 10. sünnipäeva kontsert „Elu“. Kontserdi korraldajaks on Suure-Jaani Muusikastuudio. Laval on kokku pea sada last ja valla isetegevuslast. Kõigile pakutakse pärast kontserti sünnipäevatoriti ja kohvi. Sisepääs kutsetega. Mõned tasuta kutsed on veel saadaval valla kantseleis – kel soov osaleda, palume kiiresti ühendust võtta või registreeruda valla kodulehel.

21. oktoobril kell 18 toimub volikogu esimehe ja vallavanema vastuvõtt. Vastuvõtt on kutsetega ning sinna oodatakse ka sõprusomavalitsuste esindajaid Ulvilast, Jokioisest ja Hajnówkast.

22. oktoobril kell 13–16 toimub Suure-Jaani kooli aulas konverents „Omavalitsus muutub maailmas“. Peaesineja Hendrik Agur, moderaator Andres Rõigas. Kõik huvilised on oodatud. Täpsema kavaga tutvuda ja registreeruda saab valla kodulehel 5.–20. oktoobril.

22. oktoobril kell 19 Suure-Jaani külalistemajas salongiõhtu ansambliga Gourmet Duo Plus. Piletite eelmüük ja toitude ettelimine külalistemajas (vt lk 5).

23. oktoobril kell 11 algab Vastemõisa rahvamajas teatripäev, millest saab leheküljel 4 täpsemalt lugeda.

Suure-Jaani koolis saab sünnipäevavärituste nädalal vaadata näitust praeguste ja endiste õpilaste töödest ning Tanel ja Villem Voormansiku loodusfotode näitust.

Leili Kuusk

Kaunis Kodu 2015

Küpressi Vastemõisa külas.

FOTOD: Leili Kuusk

Oma kodu eest hoolitsemisel ja selle kaunimaks muutmisel hoolitsevad inimesed samuti oma küla või linna, maakonna ning lõpuks kogu meie riigi paremaks saamise eest, ütles president Ilves, kui andis Narvas üle kodukaunistamise auhindu. 2015. aasta Eesti kaunimate kodude hulgas sai tunnustuse perekond Mägi kodu Suure-Jaani linnas.

Valla hindamiskomisjon on kokkuvõttes teinud ning Suure-Jaani valla konkursil „Kaunis Kodu“ tunnustuse väärilised alljärgnevad koduadid:

Eramud

I koht – Küpressi, Vastemõisa küla – Malle ja Johannes Pruul

II koht – Lai tn 4, Suure-Jaani – Maimu Vendla

III koht – Lai tn 11, Suure-Jaani – Tiina ja Eeri Palu

Maakodud

I koht – Mäekalda, Reegoldi küla – Liia ja Leopold Viigand

II koht – Tatramäe, Lahmuse küla – Maret ja Kalev Alle

III koht – Liiva tn 1a, Ülde küla – Küllike Aarelaid

Suvekodu eripremia

Selli, Jälevere küla – Riina ja Sulev Sell

Eripremia „Lilled valda“ parima lillede kasutamise eest

Küpressi, Vastemõisa küla – Malle ja Johannes Pruul

Nurgake Küpressi aias.

Komisjoni liikmed Mäekalda aias.

Ergutuspreemia

J. Köleri tn 19, Suure-Jaani – Kristi ja Karen Valtna

Eripremia panid välja kaaks valla ettevõtjat. Kae-

vandi Aia preemia pälvisid Kristi ja Karen Valtna ning Nõrga talu preemia Küllike Aarelaid.

Täname konkursil osalejaid, kes andsid meile võimuse külastada oma hoole ja

armastusega rajatud koduadu. Iga kodu oli omanäoline, igalt on midagi õppida ja eeskuju võtta.

Tiiu Umal

DETAILPLANEERING

Suure-Jaani vallavalitsus algatas 15.09.2015 oma korraldusega nr 495 Olustvere alevikus Järve tn 5 krundi detailplaneeringu.

Planeeringu eesmärgiks on Järve tn 5 kinnistule/krundile pereelamu hoonestustingimuste, liikluskorralduse, tehnovõrkude ja rajatiste ning haljastuse ja heakorra põhimõtete kindlaksmääramine.

Planeeritava ala (Järve tn 5 koos piirneva Järve tänava osaga) pindala on ligikaudu 0,44 ha ja see piirneb lisaks tänavale Järve tn 3 ning Järve tn 7-ga.

Keskonnajärgi strateegilist hindamist ei algatata, sest detailplaneeringuga kavandatu ei oma olulist keskkonnajärgi looduskeskkonnale ning planeering ei muuda kehtivat üldplaneeringut.

Planeeringu menetlusprotsess on jälgitav valla veebilehel:

TÄHELEPANU

Suure-Jaani vallavalitsus korraldab **14. oktoobril 2015 kell 16 rahvakoosoleku** Suure-Jaani valla tööstuspargi detailplaneeringu ja selle kohta esitatud protestikirja arutamiseks vallamaja saalis, Lembitu pst 42 Suure-Jaani linnas.

Teema on oluline Suure-Jaani valla ja linna arengu seisukohast ning muudaks ka senikehtivat valla üldplaneeringut.

UUS BUSSILIIN

Alates 1. oktoobrist on huvikoolis käivate laste jaoks esmaspäevast neljapäevani käigus buss, mis väljub Suure-Jaanist kell 19.30 ja sõidab marsruudil Suure-Jaani kool – Olustvere – Tääksi. Vajadusel sõidab buss Suure-Jaani tagasi läbi Sürgavere.

TÄHELEPANU SEAKASVATAJAD

Seoses seakatku levikuga palutakse teada anda, kes ja kui palju Suure-Jaani valla territooriumi sigu peab. Andmed on vajalikud selleks, et AS Rakvere Farmid soovib teha ettepaneku seakasvatuse lõpetamiseks ja sead ära osta.

Infot ootame telefonile 435 5435 ja e-posti aadressil heli.kralle@suure-jaani.ee

Heli Kralle

KUHU MINNA, MIDA TEHA

Kultuurisündmused

1. oktoobril, rahvusvahelisel muusikapäeval, kell 15.30 Olustvere lasteaias Piilu Suure-Jaani muusikastudio õpilaste ja õpetajate kontsert.
5. oktoobril kell 18 heliloojate Kappide majamuuseumis kohtumisõhtu „Europlane Idamaades“.
12. oktoobril kell 19 Üle valla mälumäng Suure-Jaanis Kondase majas.
20. oktoobril kell 15 Suure-Jaani kooli konverentsiruumis raamatu „Meie Suure-Jaani vald“ esitlus.
20. oktoobril kell 17 Suure-Jaani koolis Suure-Jaani tervise- ja külastuskeskuse arhitektuurivõistluse tulemuste tutvustamine.
21. oktoobril kell 16 Suure-Jaani kooli aulas Suure-Jaani valla 10. sünnipäeva kontsert „Elu“. Kutsetega.
22. oktoobril kell 13 Suure-Jaani kooli aulas Suure-Jaani valla 10. aastapäeva tähistamise konverents „Omavalitsus muutub maailmas“.
22. oktoobril kell 19 Suure-Jaani külalistemajas salongiõhtu ansambliga Gourmet Duo Plus.
23. oktoobril kell 11 Vastemõisa rahvamajas Teatripäev.
23. oktoobril kell 19 Vastemõisa rahvamajas Naisrühm Vasteds Naised 5.
23. oktoobril kell 21 Vastemõisa rahvamajas tantsuõhtu ansambliga Uno Bänd.
24. oktoobril kell 19 Suure-Jaani kultuurimaja isetegevuslaste hooaja avapidu.
24. oktoobril kell 20 Ülde küla saalis Lõikuspidu ehk „Pidu katku ajal“.
30. oktoobril kell 19 Suure-Jaani raamatukogus Halloweeni pidu. Info telefonil 437 1385.
4. novembril kell 19 heliloojate Kappide majamuuseumis „Hingedpäeva luuleõhtu“.
9. novembril kell 19 Vastemõisa rahvamajas Vana Baskini teatri komöödia „Petised“

Täpsem info ürituste kohta www.suure-jaani.ee/et/kalender

Sportivõistlused

4. oktoobril kell 11 Sürgavere spordihoones Lehola-Lembitu mängude kabeturniir ja naiste võrkpall.
8. oktoobril kell 18 võrkpalli sarivõistlus meestele Sürgavere spordihoones.
10. oktoobril kell 11 Suure-Jaani valla MV ja Lehola-Lembitu mängude sulgpall Suure-Jaani kooli võimlas.
15. oktoobril kell 18.30 võrkpalli sarivõistlus naistele Sürgavere spordihoones.
24. oktoobril kell 10 Eesti võistkondlikud lauatenise meistrivõistlused III ja IV liigas Suure-Jaani kooli võimlas.
28. oktoobril kell 18 Suure-Jaani koolis malehooaja alustamine.
29. oktoobril kell 18 võrkpalli sarivõistlus meestele Sürgavere spordihoones.
31. oktoobril kell 10 Suure-Jaani valla XIII lauatenise GP I etapp Suure-Jaani kooli võimlas.

Täpsem info sportivõistluste kohta noortekas.suure-jaani.ee

Suure-Jaani Vallavolikogus

24.09.2015

Tutvuti Suure-Jaani Gümnaasiumi direktori Evald Sepaga; kehtestati Suure-Jaani valla jäätmekava aastateks 2015–2020; kehtestati määrus „Kiire lairibateenuse kättesaadavuse parandamine aastatel 2015–2017“;

kehtestati ühiskanalisisiooni juhitud heitveest proovide võtmise ja saasteastmete määramise eeskiri;

tunnistati Suure-Jaani I Karja 1 hooned peremehetuks ehitiseks; loeti esimest korda Suure-Jaani valla eelarvestraategiat aastateks 2014–2019;

otsustati taotleda 100 valla tee ja tänava maad munitsipaalomandisse; otsustati müüa Viljandi vallas Tohvri k asuv korter üürnikule.

Suure-Jaani Vallavalitsuses

11.08.2015 tekstis oli viga, õige on:

otsustati maksta ühekordset toetust majanduslikult raskest olukorras olevale 18 perele kokku 740 eurot ja toetust 12 esimesse klassi mineva lapse vanemale kokku 1500 eurot.

02.09.2015

Otsustati maksta ühekordset toetust majanduslikult raskest olukorras olevale 14 perele kokku 767 eurot, ranitsatoetust I klassi mineva 19 lapse vanematele kokku 2375 eurot ja tasuta lasterikaste perede Lottemaa külastuse piletiraha kokku 200 euro ulatuses;

otsustati väljastada liikumispuudega isiku parkimiskaart;

otsustati kooskõlastada joogi- ja olmevee saamiseks ettenähtud puurkaevude asukoht Pärtle, Kuiavere k ja Ojakalda, Kobruvere k;

määrati hooldaja sügava puudega isikule, hooldamise eest makstakse toetust 25,57 eurot kuus;

määrati munitsipaalomandisse taotletava Päraküla k Roosi tn 2a 0,28 ha suuruse katastriüksuse maa sihtotstarbeks maatulundusmaa ja Suure-Jaani I Sangari tn 6 asuva 18,12 ha suuruse katastriüksuse maa sihtotstarbeks sotsiaalmaa;

määrati Arjadi k Põdramae kinnistu ja Vastemõisa k Kaalumaja kinnistu jagamisel moodustatavate uute katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed;

määrati Vihi k elektrivõrgu Tahke alajaama ja kaabelliinide ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekteerimistingimused ja Võivaku k Auksi alajaama ja kaabelliini ehitusprojekti koostamiseks vajalikud projekteerimistingimused;

väljastati ehitusluba Jaska k Sepaoru kinnistule puurkaevu rajamiseks;

väljastati kasutusluba Võivaku k asuvale ELA 087 Kilingi-Nõmme – Abja-Paluoja – Karksi-Nuia – Sultsi – Kõpu – Saarepeedi multitorus fiiberoptilise side maakaabli I etapi Suure-Jaani valda jäävale osale;

kiideti heaks hajaasustuse programmist toetuse saaja projekti „Võivaku küla Tagamäe talu puurkaevu ja veesüsteemide rajamine“ aruanne koos täitmise eelarvega;

eraldati reservfondist Suure-Jaani Kultuurimajale 1334,20 eurot Suure-Jaani valla V laulu- ja tantsupeo korralduskulude katteks.

08.09.2015

Rahuldati Vastemõisa Rahvamaja taotlus korraldada 13. septembril rahvamaja mänguväljakul Vastemõisa laatu, Vallavalitsuse taotlus korraldada 20. septembril Suure-Jaanis Ilmatari platsil Suure-Jaani sügislaatu 2015. Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli taotlus korraldada 26. septembril Olustveres Rahvusvaheline koolinoorte künnivõistlus, hoidiste mess, kohaliku toidu laatu ja Sürgavere Küla Selts MTÜ taotlus korraldada 12. septembril Sürgavere laadapäev;

moodustati riigihanke 164821 „Suure-Jaani tervise- ja külastuskeskuse arhitektuurikonkurss“ kvalifitseerimiskomisjon koosseisus: Tiit Umal, esimees; Elle Tints ja Heli Kralle;

kinnitati valla 2016. aasta eelarve eelnõu koostamise ajagraafik: septembri alguses räägitakse asutuse juhtide nõupidamisel ja osakonnajuhatajatega, 25.09. oodatakse allasutuste juhtide probleeme ja ettepanekuid vastavalt taotlusvormil, enne 12.10. kontrollnumbrite arutelu vallavalitsuse istungil, 12.10. saadetakse kontrollnumbrid allasutustele ja osakondadele, hiljemalt 02.11. peavad laekuma teiste juriidiliste ja füüsiliste isikute taotlused toetuse saamiseks, 10.11. esita-

take alaeelarved vallavalitsusse tagasi, 48. nädalal eelarve eelnõu arutelu vallavalitsuse istungil, 01.12. eelnõu esitamine volikogule, detsembris eelarve eelnõu arutelu eelarve- ja majanduskomisjonis; moodustati hariduspreemiate kandidaatide esitatud nõuetele vastavuse hindamiseks komisjon: Madis Randaru – vallavolikogu hariduse, kultuuri ja vaba aja komisjoni esimees; Leili Kuusk – vallavalitsuse avalike suhete spetsialist; Mati Adamson – vallavalitsuse spordi- ja noorsootöönõunik; Liivi Lindemann – vallavalitsuse määratud esindaja; Tõnu Aavasalu – vallavalitsuse määratud esindaja; Magnus Liir – valla noortevolikogu esindaja;

väljastati kasutusluba Kuhjavere k Tire kinnistule püstitatud majandushoonele ja elamule.

15.09.2015

Määrati Kerita k Lepiku kinnistu jagamisel moodustatavate uute katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed;

määrati Metsküla k Lellepi majandushoone teenindusmaaks 6980 m²; kooskõlastati majandus-joogivee saamiseks ettenähtud puurkaevu asukoht Tatramäe, Lahmuse k;

otsustati väljastada kasutusluba Pärakülas, Ruusi tee 12b asuvale tootmis- ja laohoone laiendatud osale (351,9 m²);

määrati 2015. aasta hajaasustuse programmi lisarahastusest taotletud toetussumma täismahus kolmele taotlejale;

-eraldati MTÜ'le Lahmuse, Päraküla ja Põhjaka KOP'i projekti „Teadmine päästab elu“ kaasfinantseering 109 ja MTÜ'le Ivaski ja Lemmakõnnu külaseltsi „Rukkilill“ KOP'i projekti „Pärand on pärijate hoida“ kaasfinantseering 360 eurot;

rahuldati Suure-Jaani Kultuurimaja taotlus korraldada 26. septembril Viljandimaa lauluraha sügispäev Hüpasaares;

kinnitati Olustvere al Järve tn 5 detailplaneeringu planeerimise lähtetingimused, planeering algatatakse asjast huvitatud isiku poolt lepingu allkirjastamisel;

kinnitati Suure-Jaani valla tööstuspargi detailplaneeringu planeerimise lähtetingimused;

otsustati sõlmida vallale kuuluvate: Jaska – Võhma tee T1 ja Jaska – Võhma tee T2 kinnistute osade suhtes isikliku kasutusõiguse seadmise lepingud mikrotooru süsteemi- ja fiiberoptilise sidekaabli võõrale maale paigaldamise tagamiseks.

29.09.2015

Määrati valla 2015. aasta hariduspreemiad;

otsustati väljastada Suure-Jaani Vallavalitsuse tänukiri Imbi Kährikule pikaajalise töö eest Suure-Jaani Koolis ja seoses pensionile jäämisega;

otsustati väljastada Suure-Jaani Vallavalitsuse tänukirjad 15 isikule, kes on panustanud valla arengusse ning teinud vallaga pikaajagset viljakat koostööd;

kehtestati raamatu „Meie Suure-Jaani vald“ müügihinnaks 15 eurot; väljastati üks liikumispuudega isiku parkimiskaart;

otsustati taotleda kolme noore sporditreeninguid 15 euroga kuus ja nelja noore sporditreeninguid 40 euroga kuus iga noore kohta;

kinnitati valla lasteaegade hoolekogude koosseisud;

eraldati reservfondist 550.- Kõidama korterelamu lammutamise omanikujärelevalve jaoks ja 23 010.- Suure-Jaani Gümnaasiumi õpetajate töötasufondi;

anti nõusolek omapuhasti rajamiseks Kootsi k Kääramäe kinnistule;

arutati Viljandimaa Veterinaarakeskuse ettepanekut rajada Metsküla k loomsete kõrvalsaaduste matmispaik;

otsustati eraldada hajaasustuse programmi lisarahastusest osaline toetus ühele majapidamisele;

kiideti heaks hajaasustuse programmi projektide „Võivaku küla Evardi talu kanalisatsioonisüsteemi ja veepuhastusseadme paigaldus“, „Aimla küla Kooli talu omapuhasti rajamine“, „Rahumäe septiku paigaldamine“ ja „Võivaku küla Tiigi talu omapuhasti rajamine“ aruanded;

muudeti korraldatud jäätmeeveo tingimusi kahel jäätmeevaldajal;

anti nõusolek AS'i Epler&Lorenz Suure-Jaani jäätmeejaamas käideldavate jäätmeliikide ja koguste muutmiseks käitlulitsentsil nr 0280;

kinnitati konkursi „Kaunis Kodu“ ülevaatuse tulemused;

määrati toimetulekutoetuseid neljale perele kokku 671 eurot;

otsustati Aruvälja katastriüksuse mõõdistajaks valida FIE Vello Leeduks;

määrati sotsiaaltoetuseid 24 perele kokku 976 eurot ja ranitsatoetust I klassi mineva 8 lapse vanematele kokku 1000 eurot;

otsustati tasuta kolme puudega isiku hoolduskulude puudujääv osa; muudeti Suure-Jaani Noortekeskuse alaeelarvet.

Uued võimalused noortekeskustes

Töökas laagrisuvi on seljataha jäänud ja Suure-Jaani valla noortekeskustes on uus hooaeg hoogsalt käima läinud. Ka sel hooajal osalesid meie valla noortekeskused Viljandi Maavalitsuse poolt korraldatud projektikonkursil ning saime positiivse rahastusotuse kõigile neljale kirjutatud projektile.

Tänavu oli konkursi prioriteediks korduvkasutatavate vahendite soetamine ning seetõttu saime oma keskustesse osta uusi põnevaid tehnikaseadmeid ja vahendeid, mida oma töös kasutada.

Suure-Jaani noortekeskus sai rahastuse kahele projektile.

Projekt „Õpipoisid jõuavad lavalaudadele“ keskendub DJ-ameeti propageerimisele ning annab paremaid teadmisi helitehnika kasutamisest. Projekti abi saime soetada DJ-töökäse vajaliku Pioneer'i Controlleri, millega on meie noortel võimalik ka ise pidusid korraldada. Oktoobrikuus on tulemas DJ-koolitus koostöös Noorte Diskorite Kooliga, mille järel toimub novembrikuus ka uute DJ-de konkurss.

Suure-Jaani noortekeskuse teine projekt on „Rohkelt röömu discgolfit“. Selle raames on kavas Suure-Jaani discgolfi parki Suure-Jaani järve ääres ning Kondase pargis paigal-

dada lisaks praegu olemasolevatele 4 uut statsionaarset discgolfigorvi koos viskealade märgistega. Koos olemasolevatega on projekti lõppedes Suure-Jaanis võimalik mängida discgolfi 9 korviga, mis võimaldab korraldada ka väikesemaid võistlusi.

Sürgavere noortekeskus soovib näite- ja filmikunsti kaudu arendada noorte loovust ning pakkuda uusi vaba aja veetmise võimalusi. Projekti „Mina ja selle leidmine“ kaasabil on võimalus soetada videokaamera, mängukonsool ning televiisor. Projektis algatatakse noortele ka näitering ning toimuvad väljasõidud.

Paala noortekeskuses toimub sellel aastal projekt „Nuttikas vaba aeg“. Projekti peaesmärk on suunata noored targalt kasutama oma vaba aega, luues neile võimaluse koos aega veeta, suhelda, paremini üksteist tundma õppida, uusi ja huvitavaid asju õppida läbi koolituse. Toimub IT-alane koolitus koostöös Nutilaboriga ning erinevad võistlused ja turniirid.

Ootame Suure-Jaani valla noori meie projektitegevustest osa saama. Jälgige reklaami ja kohtume noortekeskustes!

Marlen Silm

Suure-Jaani noortekeskuse juhataja

Viies sügislaad

Laadaloterii peavõit on omaniku leidnud.

FOTO: Leili Kuusk

Suure-Jaani sügislaad on läbi. Seekordne oli viies!

Laadal oli pea 200 kaupleja ja ligi 4000 külastajat (sh lapsed ja esinejad). Seda kippus piiratud ala kohta pisut paljaks. Mitmed müüjad, kes ei olnud eelregistreerunud, tuli kahjuks tagasi saata. Hommikul kimbutas kauplajaid ja korraldajaid lisaks lausvihm, mis pärast laada avamist õnneks päikesepaistega asendus.

Laad õnnestus tänu tublidele meeskonnaliikmetele.

Piletite müümisel olid vabatahtlikeks vallaametnikud: Veronika Ringo, Aili Adamson, Aino Viinapuu, Heli Kralle, Aave Toomsalu ja Sirje Türk.

Rahaasjad hoidis kontrolli all Elle Tints.

Kultuuriprogrammi ja muuga toetasid Aire Levandi ja Anneli Kundla. Loosikasti aitas täita Evelyn Härm ja helitehnik oli Marko Reimann.

Kirbuturgu korraldas Marlen Silm.

Parkimist korraldas linnas Roman Aver koos abilisega.

Kauplajate parkimist ja teisi tehnilisi küsimusi aitasid lahendada Peep Ait, Tauno Härjinen, Margus Elizarov ja Ott Aavasalu. Elektri eest hoolitses Aivar Veeperv. Territooriumi korraldajate eest seisis hea Mare Pöder.

Meeskonna liikmete vahel aitasid sidet pidada Lehola Jahiselti liikmete raadiosaatjad.

Põhilise vaeva nägi aga Rein Luup, kes tegi peaaegu aasta eeltööd ning suhtles pidevalt ka laadapäeval kauplajatega.

Suur aitäh kõigile, kes oma öla alla panid!

Suur tänu ka laadalistele ning tegevuste korraldajatele!

Suur tänu sponsoritele: Aurelia OÜ, Viljandi Tarbijate Ühistu, Vastemõisa rahvamaja, Vanaõue Puhkekeskus, Kohvik Arturi Juures, Tääksi Kauplus OÜ, Tiia Ainsalu, Vastemõisa rahvamaja käsitööring Vallatud Teljed.

Tõnu Aavasalu
vallavanem

Laadapäev Sürgaveres

Laada toetajad on kõigile näha-teada.

FOTO: Kaidi Salong.

Kaunil suvelõpu laupäeval, varakult enne ametlikku avamist, kihvas laadaplatsil elu. Pakiti lahti kaupu, seati kohale müügilaud. Põlluservale rivistusid krossist osavõtjate autod ja kuuldus proovisõitu tegevate võrre kärin. Üle küla kajas päevajuhi kutse tulla laadale.

Rahvas hakkas tulema ja laad läks käima. Kaubeldi ja osteti, vaadati ja imetleti. Nii ka mina. Imetlesin kauneid käsitöid, pärisin meehindade üle, kaalusin, kas osta pohli või pirukaid, kala, suitsusinki või hoopis vorsti. Hiljem oli aega kuulata-vaadata igal täistunnil toredaid esinejaid, külastada muuseumi ja EMHI torni, võtta õnneloo ning saada kokku tuttavatega, keda pole „sada aastat“ näinud. Rõõmsaid lapsi sõidutas rong.

Mis oli aga seekord tavapärasele lisaks? Kõige enam elevust tekitas helikopterisõit. Järjekord lennule minekuks ei tahtnud lõppeda, sest selge ja päikesepaisteline ilm lasi nautida kaunist vaadet kodukohale. Õnneloo laua juures oli võimalik osta külaselti kruus ja tellida särk. Julged võisid proovida rodeohärja seljas ratsutamist. Päästeameti auto juurde kogunes huvilisi ametialaseid teadmisi omandama ja tublid mehed viisid läbi ka ühe näitliku päästeoperatsiooni. Rahvast jagus igale poole: küll krossiraja äärde, hoidiste laua ümber maitsma ja hindama ning ikka ka ostma ja kauplema!

Päeva edenedes oli oodata veel oksjon ja rammumehe võistlus, õhtul tantsupidu.

Sürgavere Küla Selts võib rõõmsalt toimunule tagasi vaadata. Ettevalmistused andsid suurepärase tulemuse. Oli rahvarohke ja tegus laadapäev.

Jõudu ja jaksu 2016. aastal 10. laadapäeva korraldamiseks.

Laadaline

Meenutus muusikalisest muinastulede ööst

Siis kui täiskuu on vallutanud taeva loote ja tähtsirgud säravad tumedate ööpilvede keskel, laiutavad siidpehmel ja rahulikult tiigiveel inimeste südamesoojusest süttinud tulukesed, mis hoiavad samuti kui tulede süütajadki, ikka lähestikku. Kas on meeliülendavat pilti kui selline maa-pealne rahu ja tunne, et just see hetk võiks jääda kestma?

Ühtse Võhmaküla rahvas ja arvukalt kontsertõhtuks kogunenud kuulajaid seisid hardas vaikuses, kui Viljandi vaskpillide ansambel õpetaja Bert Langelari juhendamisel esitas Ü. Vinteri „Põhjamaa“ ja seltsi juhatuse liikmed heiskasid esmakordselt oma külaplatsil Eesti lipu. Ühiselt loeti muinastulede öö loits ja seejärel süttisid lõke ja tulepakud. Peale iidetulede süütamist tiigiveel jäädi kuulama, mida olid publiku jaoks hoolikalt valmistanud Viljandi ja Võhma muusikakooli ning Suure-Jaani muusikastudio kasvandikud. Meie külade lasteansambli esituses tulid esmaettekandele Maarika Reimandi seatud A. Oidi „Maikuu puud“ ja H. Rebase „Veskimees“. Iga noor sai mängida oma õpitud pilli või laulda ja kokku kõlas see imeliselt. Lihtsalt lummas oli Ele Millistferi omaloominguline laul „Alguse paik“. Segakoor Lehola esitas kaks pala „Mu kodu“ ja „Tivoli“. Just esimene oli laul, mis leidis tee nii mõnegi kuulaja südamesse ja aitas mõista seni mõistetamatut. Väike lõõtsa- ja laulumees Ainar istus rambivaguses ja lasi säravalt pillil ning häälel kõlada. See mõjus kui elurõõmu allikas jahenevas öös. Ain Arula tekitas elevust ja pani kuulajate jalakesed vaikselt liikuma vanade heade valsside ja reinlendritega. Kõlas ka paljude lemmikviis „Ukuaru valss“. Öhtu lõpetuseks tõi ansambel Mait & Margus Bänd tantsima kõige nooremad peolised, kes veel sugugi koju minna ei soovinud. Kustuva lõkketule paistel üles võetud kahehäälneline hingestatud „Tuulevaiksel ööl“ sundis veelkord hardunult tõdema, et elame nii kaunil maal imetoredade inimeste keskel ja peaksime hoidma tulevasti seda kõike veel ja veel ja veel ...

Kes oli kohal, see teab millest jutustasin – kes polnud, võib järgmiseks aastaks plaane teha.

Tuhat tänu esinejatele, õpetajatele ja osalejatele!

MTÜ Ühtne Võhmaküla
külvane Küll

Meeletu mass rahvast Olustveres

Üheteistkümnenda hoidiste messi ning samal ajal toimunud kohaliku toidu laada, koolinoorte künnivõistluse ja hobuste krossi külastajate nii suurt hulka ei osanud korraldajad ilmselt ette näha – hinnanguliselt oli osasaajaid 4000. „Oli tõesti meeletu mass rahvast“, tõdeb hoidiste messi peakorraldaja Tiina Randaru veel mõned päevad hiljem. „Aga kõik laabus ja oli super.“

Rahvast jagus tõesti kõikjale, aga kõige rohkem tundus huvilisi siiski olevat vastselt korda tehtud suures aidas ostmas, maitsmas ja laval toimuvat jälgimas. Programm oli tihe ning eestimaisele kraamile lisaks pakkusid maitseelamusi Olustvere Teenindus- ja Maa-majanduskooli koostööpartnerid: kutseõppeasutused Poolast, Lätist, Austriast ja Saksamaalt. Kel huvi, sai sellegi järgi proovida, kuidas maitsevad Ringvaate saatest tuttavad hapendatud ploomid ja õunad.

Kui aastaid on hoidiste messil perenaiste poolt purkipandut hinnatud ja parimad magusad-soolased ning ahhaa-hoidised esile toodud, siis sel korral valiti lisaks ka eelnenud kümnel aastal parimaks tunnustatud hoidiste hulgast parim. Hindajateks oli hulk avalikkusele tuntud inimesi: laulja Koit Toome, telereporter Jüri Muttika, näitlejad Marika Korolev ja Tarvo Krall, Ugala direktor Kristiina Alliksaar, ... Žürii tööd juhtis Eesti restoranikultuuri *grand old man* Dimitri Demjanov. Parima valimine ei olnud kerge, sest omavahel tuli ritta panna nii soolased kui magusad hoidiseid. Võistlustulle läks ka Suure-Jaani valla Kuhjavere küla

Urve Mukk jälgib publiku hulgast, kuidas tema kurgid žürii liikmetele maitsevad.

FOTOD: Leili Kuusk

perenaise Urve Muki magus piprakurk. Parimaks hoidiseks messi ajaloos tunnustati õunapaprikamarmelaad.

Urve Muki magusad piprakurkid pälvisid tunnustuse eelmisel aastal ahaa-hoidiste kategoorias. Nende tegemiseks on vaja:

- 4 kg kurke
- 2 spl purustatud pipart
- 3 spl soola
- 1 klaas suhkrut
- 5 spl 30% äädikat
- 1 klaas päevalilleõli
- 2 spl purustatud küüslauku

Kurgid tuleb pikuti sektoriteks lõigata ja seejärel veel umbes 6 cm pikkusteks tükkideks. Kõik ülejäänud ained segada juurde ja jätta segu 3 tunniks seisma. Seejärel kuumutada kurke 80° C juures kuni need hakkavad värvi muutma – panna kuumalt purkidesse ning

Venno Loosaar ja Dimitri Demjanov.

sulgeda purgid.

Järgmine hoidiste mess Olustveres toimub 24. septembril 2016 – perenaistel on aeg hakata mõtlema, mida huvitavat

sinna valmistada, sest üritus tundub aina hoogu koguvat ja populaarsust võitvat.

Leili Kuusk

Sipsiku lasteaia tegus september

1. septembril tähistasime kogu kollektiiviga teadmispäeva. Kogunesime saali, kus Sipsik alustas näitlikult kooliteed. Rutakat tegelast pidurdas meie direktor Tiitu, kes õpetas Sipsikut igal hommikul korralikult hambaid pesema, sööma ning tervishoiutöötaja Eneli lisas omalt poolt hommikuvõimlemise koos kõigi lastega. Sipsik ise jagas lastele ohutu koolitee näpunäiteid, korrates üle liiklusemärgid ning valgusfoori värvid.

8. septembril avas Suure-Jaani Päästekomando oma ukseid kõigile huvilistele ning Mesimummi ja Lepatriinu rühma lapsed sättisid samud päästjatele külla. Suur oli üllatus, kui lisaks toimekatele onudele oli lapsi tervitamas ka päästekoer Nublu. Jagati vajalikke näpunäiteid tulega ohutuks ümberkäimiseks ning kõik soovijad said istuda tuletõrjeautos ja kõrget vaadet nautida.

14. september oli väga tihe ja taas kord põnev päev. Kohe hommikusöögi järel ootas buss väravas ning Lepatriinud asusid teele Parika rabasse, kus pidid puuga sõbraks saama. Kohale jõudes kuulati tädi Anne huvitavat juttu raba taimekooslusest ning elanikest, mängiti toredaid metsamänge ning korjati ja söödi ohtralt mustikaid. Rabamatkalt tagasi pöördudes oli lõunasöögi ja une aeg. Õhtusöögi järel aga olid lasteaeda oodatud kõik vanavanemad, sest 13. september oli ju vanavanematepäev ja ka rahvusvaheline esmaabipäev. Sel aastal otsustasime meiegi neid kahte väga tähtsat päeva meelde jäävalt tähistada. Lastele ja vanavanematele tulid külla Eesti Punase Risti Viljandimaa vabatahtlikud Kersti Puusild ja Merit Laan. Vanavanemad said Kersti juhendamisel teha elustamist ning õppisid kasutama esmaabi andmist hõlbustavat komplekti. Lapsed kuulasid seni Meriti õpetusi

Lapsi tervitab päästekoer Nublu.

FOTO: erakogu

kuuma- ja külmakahjustustest ning õppisid panema plaastrit vigastatud kohale. Kui kõik taas saalis koos olid, siis saadi teadmisi ninaverejooksu peatamise kohta. Üheskoos tantsiti seltskonnatantse, söödi õunu ning lõpetuseks tänasime nii vabatahtlike, kes meid olid õpetama tulnud, kui ka vanavanemaid, kes leidsid aega meiega koos tegutseda.

16. septembril käisid meil taas külalised, seekord päris mitmelt poolt, kuid siik ühel põhjusel – teater tuli külla. „Külla kuningale“ oli etendus, mida lisaks meie maja lastele tulid vaatama ka Kõidama ja Vastemõisa lasteaia lapsed. Kahjuks jäid etendusest ilma Lepatriinu rühma lapsed, sest nemad sõitsid juba peale hommikusööki Tartusse. AHHA keskuses ootas lapsi onu Elmar programmiga „CSI kriminalistid“, kus lisaks tavapärasele keskuse väljapanekule olid lapsed oodatud luukeret uurima ning oma sõrmejälgi tegema. Keskuse külastusele järgnes ka programmiga kokku kuulunud 4D kino külastus, kus vaadati filmi „AHHA, Lottele külla!“ Oli väga meelde jääv päev.

21. septembril käisid kõik rühmad vihmas trotsides õues väikesel jalutuskäigul. Oliveri

ja Liselle vanaisa oli lapsi kutsumud murumunasid vaatama. Lisaks said lapsed maitsta paradisi õunapuu maitsvaid vilju ning kohalikke viinamarju. Teel olles pöörasime pilgud Lembitu puistee kaseallee puude alla ning lisaks sadadele mitesöödavatele seentele jäid meile silma mitmed roosad kaseriisikad. Õhtuse kastme jagu oli neid küll, kuid jätsime nad teistelegi vaatamiseks edasi kasvama.

Juba järgmisel päeval külastas lasteaeda hambaarst Valentina Voormansik, kes kõigi laste suhu pilgu heitis ning laste hammaste tervisele oma hinnangu andis. Õhtul lastele järele tulnud vanemad said nii mõnelki lapselt tervituse asemel info oma suu seisukorra kohta.

24. septembril tähistasime piimnädalat praktiliste töödega. Sõime rühma lapsed loksutasid koort seni kuni välja tuli maitsev või, mida siis leivale määriti ja üheskoos mekiti. 3–4-aastased lapsed vahustasid samuti koort, kuid nende vahustamine lõppes enne võiks muutumist, sest eesmärk oli ise jäätist valmistada. Järgmisel päeval sai seda ka ise mekkida, sest vahepealne 24 tundi tuli jäätisel sügavkülmas veeta. Lastaia kõige vanemad

lapsed said aga osa toredast piima hapnemise protsessist. Jõuti järeldusele, et piima koht on külmkapis ning toasoojas muutub piim paksuks ning hapuks.

Loomulikult on vahepeal toimetatud igapäevase õppetööga ning käidud niisama jalutuskäikudel. Järgmisel nädalal liigume suurema osa õues veedetud ajast jalgrattapäev on võtnud üsna suured mõõtmised ning ühe päeva sisse tegevused enam kuidagi ära ei mahu, seepärast olemegi oma tegemised terve nädala peale ära jaganud. Esmaspäeval tuleb külla politseinik Ivo Kralle, kes on lubanud laste rattad ja kiivrid üle kontrollida ning ülejäänud nädal möödub toredasti teineteisega koos lustides ja ka veidi võisteldes. Reedel paneme nädalale ning septembrile punkti, kuigi juba oktoober käes.

Loodan, et õpetajatel jagub häid ideid ja ettevõtlikkust kevadeni ning lapsed püsivad terved ja energilised, et oleks kellega häid ideid koos ellu viia.

Sipsikud

Kaisukaru piknik ja Sinialliku matkarada

Ühel sügishommikul jõudis Olustvere lasteaeda Piilu kiri Karu Karlilt. Ta teatas, et ootab lasteaia lapsi Kaisukaru Piknikule. Lugesime lastele kirja ette ning otsustasime karu Karlile Tipu Looduskooli külla minna.

Hommikueine lasteaia söödud, võis teguderohke päev alata. Lapsed panid seljakotid selga, võtsid kaisukarud kaasa ning buss võttis suuna Soomaale.

Tipu vana koolimaja juures ootasid meid juba Karli vanad sõbrad. Alguses istusime suure pika laua ümber, kus tutvustati meile väikest kaisukaru. Lastele räägiti, kuidas väike karupoeg looduses hakkama saab ja mida tal ellujäämiseks kindlasti vaja on. Läbi jutu kumas pidevalt mingi salasõna – VETÕ. Lapsed püüdsid küll nuputada, mis see küll tähendada võiks, kuid keegi ei teadnud. Meile öeldi, et salasõna tähenduse saame teada edasise matka käigus.

Üheskoos liikusime matkarajale. Päris teekonna alguses jagati lastele väikesi värvilisi kivikesi. Lapsed pidid otsima kivikestele sarnaseid värve loodusest. Järgmisena jõudsimme kohta, mida kutsuti kaisuloomade lasteaiaiks. Sättisime oma kaisukad „lasteaeda“, lehvitasime neile ja jätkasime üheskoos matkateed. Matkarajal ootasid meid erinevad ülesanded, mida pidime lahendama. Ühes kohas võlus Karli sõber kotist välja pildiraamid ja lapsed said ise olla kunstnikud. Nad pidid otsima loodusest taimi või taimeosasi, mis sinna sisse sobiksid. Lastele meeldis see väga. Edasi kulges meie matkarada mööda jõeäärt. Sellel teel oli igal sammul midagi huvitavat – sillad, kraavid, konnad, putukad, teod, seened ja isegi hobused. Enne tagasiteed mängiti veel üheskoos mängu, mille kaudu lastel kinnistusid saadud teadmised. Tagasiteel jõudsimme jällegi „kaisukate lasteaia“ juurde. Aga oh õnnetust – kõik kaisukad olid kadunud. Meid ootas kiri, millest saime teada, et oma kaisukarude leidmiseks peame lahendama veel mõned ülesanded. Need ülesanded olid peidetud matkarajale karu käpajalgade alla. Tagasiteel olles uuritigi lastelt, mida küll tähendab salasõna VETÕ? Lapsed teadsid – V on vesi, E tähendab elupaika, T on toit ja Õ muidugi õhk – kõik see, mis on eluks vajalik nii inimesel kui loomal. Märkamatu jõudsimegi ringiga taas alguspunkti. Kaisukad ootasid meid laua peal reas ning Kaisukaru piknik võis alata.

Viis päeva hiljem panime jällegi seljakotid selga ja suundusime Sinialliku matkarajale. Jällegi vedas meil ilmaga ja lapsed said igati positiivse emotsiooni. Mis siis lastele meeldis?

Laste ütlused:
meeldis oravat vaadata ja ossa kui raske oli trepist üles minna
meeldis katsuda sammalt, see oli nii pehme
sain teada, et seal oli kasepuu ka. Kase juured hoiavad mind kinni, kui kukkuma pean. Nägin põrnikaid ja ninasarvik põrnikat mulle meeldis suur mägi ja suur trepp
mulle meeldisid putukad ja neid luubiga uurida
mulle meeldis liblika uss ja puujuurikatel turnida
mulle meeldis röövik ja allikas, kus sai vaadata raha ja seda, mis seal põhjas kees
tore oli teha üraseki kodu käbidest, pulkadest ja lehtedest

Lapsed arvasid, et matkata on tore ja seda tuleks tihedamini teha. Olime veetnud kaks väga laheda päeva, palju näinud ja uusi teadmisi juurde saanud. Täname selle eest Keskkonna Investeeringute Keskust, kes ettevõtmisi toetas ning lapsevanemaid, kes laste piknikulaua eest hoolitsesid.

Olustvere lasteaed Piilu

Koos on tore!

Olustvere põhikooli õppeaasta avaaktust on alati korraldatud armsaks saanud Olustvere lossis. Tervitasime oma praegusi ja uusi õpilasi. Laulsime hümnid, süütasime tarkuseküünla ning kuulasime direktori ja külaliste sõnavõtte. Muusikalist rõõmu pakkusid poisteansambel, kus laulsid Keven, Mattias, Marek, Henry ja Kristjan Markus ning instrumentaalmuusikat nautisime trompetipoiisi Mattias ja viiulineu Leelo esituses. Kooliaasta sai piduliku avalöögi, et täis indu taas koos alustada huvitavat ja põnevat kooliaastat.

Ei istunud me kohe traditsiooniliselt klassipinkidesse! Selleks, et suverütmist kooliellu sulanduda, oli meie 2. septembri koolipäev tavalisest erinev. Hommik algas meisterdamise ja joonistamisega. Saali stendid täitsid meie kooli logoga, milleks on öökull ja avatud raamat.

Öökullil on seos nii Olustvere pargi, kui haridusega laiemas mõttes. Juba Vanakreekas oli öökull pühendatud tarkuse jumalannale Athenale. Teda on vermitud ka antiiksetele müntidele. 70-ndate lõpus leiti meie kooli praeguselt asukohalt aardeleid, milles oli

palju vanu hõbemünste. Raamat sümboliseerib tarkust ja teadmisi. „Avatud raamat“ tähistab isiksusi, keda on lihtne mõista ja kes on maailmale avatud.

Nii kujundaski iga koolilaps oma öökulli, mis leidis koha saali seinal suure puu otsas. Peale seda tantsisime veel seltskonnatantse.

Päeva teisel poolel tegutsesime kooli ümbruses ja mõisapargis. Vanemad ja nooremad õpilased jagunesid läbisegi gruppidesse ning lahendasid mõistatusi, mõõtsid puude kõrgust võrdhaarse täisnurkse kolmnurga ja möödulindi abil, luuletasid, panid kokku tan-

grami, nuputasid, avaldasid oma tundeid, pidid ära tundma fotodelt ajaloolisi isikuid – ühesõnaga kogusid tarkust mängides. Üksteist abistati, juhutati teed eksinuile, naljatati ja tunti koosolemisest rõõmu. Päeva lõpetuseks tehti suu magusaks nende kommidega, mis kingiti meile 1. septembri aktusel hea naabri, Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli poolt.

Toredat koosolemist ja tegutsesimistlusti kõikidele!

Agnes Kurg ja Esta Laos
Olustvere põhikoolist

Teatripäev Vastemõisas

Vastemõisas tähistatakse valla sünnipäeva teatripäevaga 23. oktoobril.

Kell 11–15 on maja Viljandimaa õpilaste näiteringide päralt. Kohal on ka külalisesinejad Soomest etendusega „Voi Pertti minkä teit! (Oh, Pertti, mida sa tegid!)“. Laste esinemisele annab tagasisidet rahvusvaheline žürii. Publik on saali väga oodatud.

Kell 15–16 toimub töötuba teemal „Hääle variatsioonid“. Töötuba juhivad Soome lavastaja Olla-Riitta Aarikka. Tõlgib Elviira Grosberg. Ka töötoas võivad osaleda kõik, keda teatri maailm natukenegegi huvitab.

Kell 16 saab vaadata H. Raudsepa komöödiat „Mikumärdi“ Vastemõisa rahvamaja näiteringi Poolvillased esituses. Ootame saalistäit pealtvaatajaid!

Kõigile teatripäeva ettevõtmistele on sissepääs prii. Kell 19 algab Vastemõisa rahvamajas veel üks tasuta üritus. Vastemõisa naistantsurühma Vastsed Naised sünnipäevapidu. Naisrühm on tegutsenud 5 aastat ning sünnipäevapeol on võimalik saada lustlik ülevaade rühma tegemistest.

Kell 21 jätkub päev tantsuõhtuga. Muusikat teeb ansambel Udo Bänd. Sellele üritusele maksab sissepääs 6,50 eurot.

Rein Luup

5. oktoobril kell 18 hälliojate Kappide majamuuseumis
"Eurooplane Idamaades."

Viljandlane Toivo Vilumaa kõneleb oma kogemustest ja elamustest Pärnias kevadel 2015.

Tääksi kool 140

Järjest kaugemale ajas jääb see päev, kui sulgesin viimast korda pikkade õpinguaastatega nii omaseks saanud kooli välisukse. Ikka ja jälle tunnen hinges igatsust oma noorusaastate tarkusetemplit järele. Meenutan vahel kaastundega neid õpetajaid, kes suure pühendumusega püüdsid meile selgeks teha ajalootunnis vana Babüloonia riigi kuningate elulugu, matemaatikas siinuse ja tangensi tähendust, füüsikas Ohmi seadust, keemias aluste ja hapete keemilisi reaktsioonivõrrandeid, geograafias Aafrika riikide pealinnu. Lugemata jäid nii mõnigi kord ka kohustusliku kirjanduse raamatud. Loetelu tuleb pikk. Kui oleks võimalus minna uuele katsele, vaataksime targaks saamisele hoopis teise pilguga.

Ränduri tee toob mind tagasi Tääksi külla, mis oli minu koduks kaheksa pikka aastat. Olin internaadilaps kuus päeva nädalas; üheksa kuud aastast moodus mu lapsepõlv just siin. Olen tänulik kõigile, kes aitasid mind suureks sirguda ja juhatasid kätte õige teeotsa. Sageli unustame kõrval omasid sama tähtsat rolli. Mäletan selles reas kasvatajaid Elvi Auat ja Meeta Riksi, kooliteenijaid Leida Kimmeli ja Salme Tederit, ahju- ja katlakütjaid Jaan Varet, Hendrik Feldmanni, Olev Ojat, kokatädi Marta Varet, remondimeest Mart Tõnissoni ja paljusid teisi kooli abilisi.

Istun jalga puhkama Lutsu mäele, kust avaneb vaade kunagi Eestimaa Šveitsiks kutsutud külale. Silm märkab muutusi võrreldes lapsepõlves

Tääksi kooli õpilased 1932. aastal elupuuhekki istutamas.

FOTO: erakogu

mällu salvestunud piltidega. Kurbusepisar tuleb vägisi silma kui märkan, mis on aastad sinuga teinud. Oled vanaks ja väsinuks jäänud. Üksikud kosmeetilised pintslitõmbed annavad küll minimaalselt lootust, äkki siiski...

Kas tõesti on õitsvast valla-keskusest saanud mahajäetud ääremaa sadade omasuguste keskel Eestimaa pinnal? Paljud, millest jagu pole saanud inimkäsi, on hävinud tulekahjud. Paradoксаalselt just siin, kus kunagi asus vabatahtliku tuletõrjeseltsi keskus nii tehnika, kui väljaõppinud meestega. Nii on hävinud talud Hanseni mäel, Toima ja Lutsu, veski järve ääres ja nüüd viimati ka arhitektuurilisel küla pärl Aua Peedi maja.

Valus oli vaadata, kuidas mõtlematult kiirustades lammutati Tääksi rahvamaja, mis oli nii koolilastele, kui kogu ümbruskonna rahvale hindamatu väärtusega ajalooline kultuurikeskus. Süüdi olevat

olnud vett läbi lasknud katus, mädanenud konstruktsioonid jne – ning arvati üleüldse, et milleks rahvamaja Tääksi, kui kolhoosikeskus on Üldekülas. Just sinna peaks koonduma kogu piirkonna heaolu ja kultuur, mis tõesti ka teatud määral õnnestus, kuid millise hinnaga.

Tääksi küla tabas järgmine valus hoop, kui ühel päeval olid tõkkepuudega suletud rahvale läbi aegade nii omaseks saanud mägede rüpes asuv peo- ja tantsuplats. Stopp! Pidun lõppenud. Tühjus on hinges.

Minu Tääksi, kuhu on kadunud need imelised vaated ürgoru vastasõlvadelt? Äkki võpatan, sest enam pole ju nõlvagi. Toima ja Hanseni mäe asemel haigutab kuumastikk meenutav auk. Mind valdab hirm, sest mitte kaugel külast on tekkinud mitu uut liivaauku. Oru põhjas voolas kunagi oja, mille jälge võib aimata vaid tiheda lepiku ja toomingavõsa järgi.

Õnneks paistab kaugusest meie vana armas koolimaja. Väljast suur ja igati hoolitsetud, kuid sees valitseb kurjakuuluv tühjus. Kuhu küll on kadunud need 200 last, kes täitsid sinu koridore ja klassiruumid? Vägisi tuleb meelde lapsepõlves nähtud nukufilm „Peetrike unenägu“, kus inimlaps oli üksinda siin maailmas. Nii tahaks minagi siit Tääksi küla nõlvalt valjusti hüüda: „Kuhu küll on kadunud inimene maalt, meie külaelu edasiviija?“ Kõik siin maapeal on paraku üksteisega tihedalt omavahel seotud. Pole inimest, pole ka kooli. Kas paratamatu ajastu märk? Vabandan, et lugu sai nostalgiliselt kurb. Tulge 17. oktoobril vanasse armsasse koolimajja, mille uks on veel avatud.

Kõiki endisi Tääksi kooli lõpetajaid tervitades
1967. aasta vilistlane

Hillar Mutli

Head Tääksi kooli vilistlased, õpetajad ja töötajad!

Laupäeval, 17. oktoobril 2015 toimub Tääksi koolimajas kooli vilistlaste ja õpetajate kokkutulek „Tääksi kool 140“.

Ajakava:
10.00 Vilistlaste pallivõistlused
13.00 Kogunemine ja külaliste registreerimine
14.00 Tervitussupp kooli söökla
15.00 Kontsert-aktus
Alates kella 17-st igal täistunnil üllatusesinemised.
Tantsuks keerutab plaate DJ Mel.
Avatud puhvet ja raamatukogu.

Osalustasu 10 €, kuni 13. oktoobrini ülekanadega tasumisel. Makse saaja MTÜ Tääksi Villaveski, Swedbank EE522200221020079764. Selgituseks palume kirjutada „Kool 140“ ja oma kooliaegne nimi. Osalustasu kokkutuleku päeval 15 €. Kohapeal toimub arveldamine vaid sularahas.

Tääksi kooli vilistlaskogu:
Tõnu Randaru (505 7395), Hillar Mutli, Jüri Sulg, Laura Rink, Malle Tiirusson, Eha Naarits, Liisa Raudmets, Eero Metsvahi, Svetlana Pajupu

Huvitegevus hooajal 2015–2016

Sürgavere kultuurimaja

- Näitering – Malle Kukk, 5192 4083.
- Eakate rahvatantsurühm **Südikad** – Helgi Linnas, 5908 1265.
- Sürgavere naisrahvatantsurühm – Helgi Linnas.
- Käsitööring – Eve Soopa, 5559 8988.
- Naisansambel – Niini Veskioja, 5646 2238.
- Kangakudumisring – Eve Soopa.
- Võimlemine – Mare Luht, 5661 1428.
- Tervislik toitumine – Eve Mälgand, 5818 1866.
- Täpsem info telefonil 5559 8988 Eve Soopa või kul.syrgavere@suure-jaani.ee

Suure-Jaani Gümnaasiumi Huvikool

- Klaveriõpe – Riina Mankin, riinasjg.edu.ee
- Age Einulo, einulo.age@gmail.com
- Malering – Hugo Hommik, hugohommik@hotmail.ee
- Tunnid toimuvad 1 kord nädalas, kolmapäeviti kell 15.30, õppeaeg rühmas 1–3 aastat, tunnistus õpingute lõpul
- Tehnikaring – Toomas Raba, 515 9798
- Tunnid toimuvad 2 korda nädalas Sürgaveres asuvas tehnikakeskuses kolmapäeviti ja neljapäeviti kell 15.00–19.00

Tänavust malehooaega alustame 28. oktoobril kell 18 Suure-Jaani koolis. Kõik huvilised on oodatud.

31. oktoobril kell 12 alustab Kondase majas Põhja-Viljandimaa rahvarõivakool. Sissejuhatus teemasse – Tiina Jürgen. Ootame kõiki, kes on huvitatud rahvarõivakomplekti või selle osade valmistamisest. Osavõtutasu 2 €.

1. oktoober

80 aastat tagasi (1935) koliti **Taevere vallavalitsus** Suure-Jaanist **Kase koolimajja**.
105 aastat tagasi (1910) avati Suure-Jaani Põllumeeste Seltsi poolt **esimene ühiskauplus**.

3. oktoober

120 aastat tagasi (1895) sündis Lahmuse Jaanuse t EELK kirikuõpetaja, Alutaguse praost, **Martin Ots**. Suri Rootsisis Göteborgis 1975.

4. oktoober

90 aastat tagasi (1925) pandi Suure-Jaani alevi nurgakivi **vabadussõja mälestussambale**. Peeti kõnesid ja vannutati kaitseliitlasi.

6. oktoober

115 aastat tagasi (1900) sündis Sürgaveres, Kopsu t-s agronoom, kunstikoguja, rahvuslik mõtleja ja Austraalia eestlaste koondaja **Juhan Viidang**.
80 aastat tagasi (1935) asutati Suure-Jaani algkooli ruumes **Mees-telaulu Selts**. Koorijuhiks valiti Aleksei Ramjalg.

9. oktoober

120 aastat tagasi (1895) ähvardas Suure-Jaani alevi Taevere mõisa maadel asuvaid maju lammutamisohu. Kroonumõisate seadus ei lubanud majade ehitamist nendele maadele. **Kaupmees Karl Reimann** koos kahe kaaslasega sõitsid Peterburi **ministeeriumisse palvekirja sisse andma**. Lõpuks saadi luba ja ehitatud majad jäid alles.

10. oktoober

90 aastat tagasi (1925) asutati Kaansoo **Saarisoo talus kuldijaam**, mille ehteks oli Inglismaalt toodud valget verd siga „Särevere Miku“.

11. oktoober

30 aastat tagasi (1985) loodi Tallinnas vabariiklik **Karskusühing**. Ellu hakati viima NLKP KK otsust „Abinõudest joomarusest ja alkoholismist jagusaamiseks“. Varsti hakati organiseerima kohalikke ühinguid.

14. oktoober

160 aastat tagasi (1855) sündis Taevere v-s Jaani talus **Jüri Sasian**, põllumees ja kolmandat põlve kiriku võõrmünder.
130 aastat tagasi (1885) sündis Vastemõisa v-s Viljandi kaupmees ja tööstur **Jaan Schwede**.
85 aastat tagasi (1930) toimus **Olustvere viaduktil liiklusõnnetus**. 7 meetri kõrguselt kukkus alla õlleveo auto, jäädes rattad ülespoole raudteele lebama. Surma sai 4 inimest, juhiroolis olnud pr Ungern-Sternberg sai raskeid vigastusi.

15. oktoober

115 aastat tagasi (1900) hakati ehitama **Reegoldi uut tellistest koolimaja**.
90 aastat tagasi (1925) kaitses Tartus Suure-Jaani kihelkonnakooli vilistlane **Mats Nõges väitekirja demograafiast**. Juhthauseis seisid: 1) Iga abielupaar on kohustatud üles kasvatama vähemalt neli last. 2) Isikute määramisel riigi ja kogukondade teenistusse tuleb eesõigus anda abielulistele meestele ja lasterikastele isadele.
80 aastat tagasi (1935) kutsus endine Kildu kooli juhataja Viljandi linnapea A. Maramaa väikelinnade ja alevite **elanikke lennuvälju ehitama**. Selles nähti transpordi perspektiivi.

17. oktoober

110 aastat tagasi (1905) võeti Nikolai II poolt vastu seadusandlik akt, kus Venemaa Keisririigi elanikele anti demokraatlikke vabadusi isikupuutumise, südametunnistuse-, sõna-, koosolekupidamise **vabadused-õigused**. Järgnesid rahutused üle riigi, kaasaarvatud Suure-Jaani kihelkonnas.

18. oktoober

85 aastat tagasi (1930) külastas Suure-Jaani alevit **imearst**, kes ravis vanematel naistel jooksvat ja nabahaigust. Ravitsemine käis ühe imeliku rattaga. Imearst kaua kohapeal ei peatunud, sest politsei hakkas asja vastu huvi tundma.
80 aastat tagasi (1935) said **Allveelaevastiku Sihtkapitali** abitoimkondade esimehed Georg Taevere ja Jüri Täaker võistkorjanduse normi ületamise eest **I järgu mälestusrahad**.

19. oktoober

85 aastat tagasi (1930) kinkis kohalik kogudus Suure-Jaani kirikuõpetaja **G.A. Rosenbergile** teenete eest **kuldristi**.

20. oktoober

145 aastat tagasi (1870) sündis Taagepera köstri pojana Suure-Jaani pastor **Georg Alfred Rosenberg**.

21. oktoober

10 aastat tagasi (2005) **ühinesid** Suure-Jaani linn, Olustvere vald, Suure-Jaani vald ja Vastemõisa vald **Suure-Jaani vallaks**.

27. oktoober

80 aastat tagasi (1935) pidas Suure-Jaani koguduse ees proovijutluse **Oskar Erit**s. Kuulajaid oli rohkesti, Erits sai õpetajaks alles peale sõda.

28. oktoober

100 aastat tagasi (1915) suri Suure-Jaani kaupmees **Karl Reimann**. Tema lapsed olid ajakirjanik Marie Reiman ja dr. Oscar Reiman.

30. oktoober

90 aastat tagasi (1925) toimus Tallinnas III **Üleriiklik Naiskongress**, mille juhatusse valiti **Marie Reiman**.

Salongiõhtu
Suure-Jaani külalistemajas 22. oktoobril 2015 kell 19

Pilet eelmüügist 13 eurot. Piletihinnas portsjonsalat ja maitsesesi. Laudade broneerimine ja toitude tellimine telefonil 5305 8660. Menüü ja lisainfo Suure-Jaani külalistemaja kodulehel www.sjk.ee

SUURE-JAANI KULTUURIMAJA

KITARRIRING kultuurikeldris (Lembitu pst 42). Kolmapäeval kell 16.30–18.00 algajad, 18.00–19.30 edasijõudnud. Oodatud on kõik huvilised, kellel on soov õppida kitarrimängu (nii lapsed kui ka täiskasvanud). Õpetaja Kalev Saarva. Info telefonidel 5332 1335, 437 1386.

JOOGA ALGAJATELE alates 17. oktoobrist laupäeviti kell 9.30–11.00 Suure-Jaanis, Kondase majas (Ilmatari 9). Tunni hind 6 eurot. Kriya hatha jooga õpetaja Margit Kose.

TERVISEVÕIMLEMISE RÜHM alustab uut hooaega 6. oktoobril 2015 kell 17.45 Suure-Jaani kooli aulas. Ootame rohket osavõttu! Juhendaja Tiiu Siim. Info telefonidel 437 1386, 5332 1334.

Kõik vanad ja uued käsitööhuvilised on oodatud esmaspäeviti kell 10–15 kultuurikeldrisse (Lembitu pst 42) KÄSITÖÖRINGI. Juhendaja Maive Ottas.

VASTEMÕISA RAHVAMAJA

9. november 2015 kell 19 TEATRIÕHTU
Vana Baskini teatri komöödia "Petised"
Osades: Anne Paluver, Marika Korolev, Kärt Reemann, Raivo Rüütel ja Janek Sarapson
Pääse 14 eurot, õpilastele ja pensionäridele 12 eurot.
Info ja broneerimine telefonil 526 4590 (Rein)

Laupäeval, 24. oktoobril kell 20
 Ülde küla saalis traditsiooniline
LÕIKUSPIDU
 ehk „Pidu katku ajal“.
 Seekord tantsitab pidulisi Rein Kontson.
 Pääsme saab peole lunastada 5 euro eest. Kohapeal võimalus hankida ka joogipoolist!
 NB! Sisse pääsevad need, kes on vähemalt 18 ja vanemad.
 Korraldaja MTÜ Ülde Küla Selts

12. oktoobril kell 19

Üle valla mälumäng

Suure-Jaanis Kondase majas

Osalema on oodatud kõik Suure-Jaani vallas elavad ja töötavad inimesed: külad, asutuste, firmade, klubide, seltside, sõpruskondade, perede võistkonnad. Võistkonna suurus on kuni 4 mängijat.

Eelregistreerimine kuni 8. oktoobrini e-posti aadressil kul.suure-jaani@suure-jaani.ee või telefonidel 5332 1335; 437 1386.

Abja Spordi- ja Tervisekeskus

Tule ujuma ja veest rõõmu tundma!

UUS!
 AURU-SOOLASAUN
 AROOMI-AURUSAUN
 AVATUD
 E-R 13.00–22.00
 L-P 11.00–22.00
 INFO: 436 4101
sport.abja.ee
 SUUR JA VÄIKE BASSEIN
 LEILISAUN MASSAAŽIJOAD
 LÕOGASTAV MULLIPINK

Mälestame

PAULINE JUK
 17.08.1921–05.09.2015

ALVI HANSEN
 22.05.1925–06.09.2015

SALME VIRIT
 24.06.1922–22.09.2015

ARVO MÕTS
 09.07.1948–24.09.2015

IDA LENK
 08.08.2028–30.09.2015

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada Pangabussis!

Suure-Jaani
 Konsumi kaupluse juures
 kell 16.30–18.00

IV kvartalis
 9. oktoobril

Tutvuge Pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega aadressil www.swedbank.ee. Lisainfo Pangabussi teenuste, kellaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.
 Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
 Tel: 56 111 900
info@metsakeskus.ee

SALVA
 KINDLUSTUS

Annan konsultatsiooni kõigis kindlustusliikides.
 Samas kindlustuslepingute sõlmimine.
 Telefonid 433 4186, 5635 6178 – Eeri Palu,
 Viljandi ja Valga esinduse juhataja

OÜ Arlai pakub Suure-Jaanis järgmisi teenuseid:

- rehvitööd, rehvivahetus, uute rehvide tellimise võimalus
- autoremont ja hooldus
- keevitamine
- autodele keretööd
- autode värvimine
- diagnostika
- autode poleerimine ja vahatamine
- võimalus tellida autodele varuosi

Kliendisõbralikud hinnad!
 Asume Suure-Jaanis Jaama tänaval Vana Postimaja kõrval.
 Telefon 5623 7857

ROHEKALDA AIAND

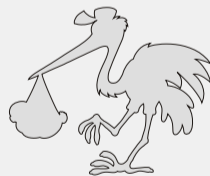
Anname nõu ja teostame viinapuude sügistõikust koduaedades.

Telefon 527 5536 Rairi
rohekalda@gmail.com

ASUME: Suure-Jaani. Ängi küla (Aasa tänavalt linnast väljaspool).

10. oktoobril 2015 kell 14.00–15.00 toimub Suure-Jaanis Kondase majas (Ilmatari 9) Eesti-Soome jalatsivabriku naturaalnahast sügis- ja talvejalatsite müük.

Väga soodsad hinnad!

Õnnitleme

lapse sünni puhul!

Krista ja Kristjan Kärtil sündis poeg KARL

Kristel Orgmäel ja Alar Piiril sündis poeg RANDAR Piir

Liisa Oleskil ja Rain Hramovil sündis poeg ROMET Hramov

Eret Kuldkeppil ja Kalmer Andersonil sündis tütar KIRKE Anderson

ÕNNITLEME

SÜNNIPÄEVALAPSI!

HIDA REIDLA	08.10.1916	99
VILMA KIBAR	31.10.1916	99
EDVIN KOITLA	05.10.1921	94
VILMA MÜLLER	20.10.1922	93
HERMILDE KIRSIMÄE	04.10.1924	91
LEHTE KIVIRAND	04.10.1924	91
LEIDA VARBLANE	31.10.1925	90
AMANDA OJA	11.10.1926	89
LEILI SOOSAAR	07.10.1927	88
HILDA LUIK	24.10.1927	88
MARIE VAINLEHT	11.10.1928	87
ILSE SOOSAAR	27.10.1928	87
SILVIA GREGOR	12.10.1929	86
LINDA ÄRM	30.10.1929	86
VILMA LANG	31.10.1929	86
BENITA LAINELA	07.10.1930	85
ASTA VÄLIS	21.10.1930	85
MARTIN TEEVER	22.10.1930	85
DOLLY TREIMANN	23.10.1930	85
VAMBOLA ARGE	03.10.1931	84
VAIKE LUHT	21.10.1931	84
LEIDA AASMA	29.10.1931	84
MAIE ELBING	09.10.1932	83
ENDEL AINSALU	22.10.1932	83
AINO KALJULA	03.10.1933	82
LEMBIT KUIK	07.10.1933	82
ANITA-ALIDE SELG	10.10.1933	82
SALME RAUDMETS	15.10.1933	82
ÕIE PIIR	08.10.1934	81
PRASKOVJA BALUTA	12.10.1934	81
VILLEM SEPP	18.10.1934	81
VESTA KÜBARSEPP	30.10.1934	81
ELVI MIIL	17.10.1935	80
SALME VONK	26.10.1935	80
SULEV ANDRES	29.10.1935	80
VIRVE LEPPIK	10.10.1940	75
MARIA ALERT	14.10.1940	75
HELLE SOOPA	14.10.1940	75
ENN ROSSMANN	23.10.1940	75
ARVI RUUSAKINK	10.10.1945	70
MARJE SIROL	14.10.1945	70
MALL KLAAS	18.10.1945	70
ARNE MIILEN	22.10.1945	70
UUNO ARR	24.10.1945	70
INGA KIVISILD	04.10.1950	65
VELLO PÖDRA	14.10.1950	65
EDA NODAPER	17.10.1950	65
HILLAR KUHI	18.10.1950	65
TÖNU BRAUER	27.10.1950	65
LEA RAMJALG	30.10.1950	65
KALLE LOOGUS	06.10.1955	60
ELE KONDEL	31.10.1955	60
JAAN JÜRGENSTEIN	02.10.1960	55
MILVI RAJAMÄE	04.10.1960	55
PIRET PAAS	09.10.1960	55
ARNO RULL	09.10.1960	55
TIHU ELBING	15.10.1960	55
KAAREL SAAR	15.10.1960	55
VALDUR LENK	21.10.1960	55
SIRJE URBEL	07.10.1965	50
SÜNNE MÄNNIK	14.10.1965	50
KALJO KANNEL	14.10.1965	50
KÜLLI THIDEMANN	15.10.1965	50
ARVI TAAT	18.10.1965	50
LIIA TOPASIA	19.10.1965	50

VAHASULATUSE TEENUS MESINIKELE

MULLAFREESITEENUS VÄIKEADEDES

Telefon 507 7348

LEOLE

Suure-Jaani valla leht
 ilmub 1 kord kuus

e-post: leole@suure-jaani.ee
<http://web.suure-jaani.ee/leole>

Reklaamkuulutuse (kuni 250 tähemärki) hind: ettevõtjal 10 eurot, eraisikul 1 euro. Avaldame vaid reklaami, mille eest on eelneva kuu 27. kuupäevaks tasutud.

Ootame materjale hiljemalt eelneva kuu 26. kuupäevaks. Toimetusel on õigus teksti redigeerida lühendatult.

Toimetaja
 Leili Kuusk, 526 9089
 Lembitu pst 42, Suure-Jaani
 telefon 435 5433
leili.kuusk@suure-jaani.ee

Küljendus ja trükk
 OÜ Vali Press
 Pajusi mnt 22, Põltsamaa
 telefon 7768 871
vali@vali.ee